

Конференция за бъдещето на Европа

ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД

Работна група „Изменение на климата и околна среда“, под председателството на
г-жа Паскова, Съвет/Чехия
17 декември 2021 г., 14.00 – 16.00 ч.

1. Встъпителни бележки на председателя

След като откри заседанието, председателят напомни на членовете, че докладът от втората сесия на Европейския граждански панел 3 е на разположение на платформата, както и третият междинен доклад относно многоезичната цифрова платформа. Тя също така обяви своето намерение и искане за провеждане на допълнително заседание на работната група в началото на януари 2022 г., като се очаква да бъде получено одобрението на съпредседателите на изпълнителния съвет на конференцията.

2. Доклад на гражданите от Европейски граждански панел 3 относно текущото състояние на техните разисквания

Що се отнася до работата по разглеждания въпрос, извършена в рамките на Европейския граждански панел 3 (Изменение на климата, околна среда/здраве), представител на гражданите докладва за постигнатия напредък, като подчерта разсъжденията относно трезвия подход към потреблението на енергия и необходимостта от намаляване на свръхпотреблението, насърчаване на възобновяемите източници и инвестиране в научни изследвания. Тя посочи по-конкретно приноса на общата селскостопанска политика за насърчаване на качествено потребление и опазване на естествените местообитания. Въздействието на транспорта върху околната среда може да бъде намалено чрез насърчаване на железопътния транспорт, намаляване на продажбите на нови автомобили и подпомагане на потребителите при преоборудването на автомобили.

Освен това представителят на гражданите припомни необходимостта от политика на ЕС относно водородните превозни средства и от данък върху въглеродните емисии със система бонус-малус. Накрая, тя предложи правото на природа да бъде заложено в конституцията на ЕС.

Друг представител на гражданите подчерта високите нива на замърсяване, свързани с високите потребности от енергия, на които се реагира с използване на изкопаеми горива. Тъй като голямото търсене не може да бъде напълно удовлетворено с енергия от възобновяеми източници, възможно решение е намаляването на търсенето на енергия чрез регулиране. Необходимо е да се изясни дали ядрената енергия е решение, но тази концепция е спорна и въпросният представител подкрепя по-скоро увеличаването на инвестициите в термоядрения синтез. Освен това той посочи, че градовете не са изградени по устойчив начин, като е необходимо финансиране с цел преобразуване и реконструкция на устойчивата инфраструктура, ограничаване на индивидуалния транспорт и насърчаване на обществения транспорт с нестопанска цел за всички. Накрая той повдигна въпроса за замърсяването на подземните води и необходимостта от подходящи ограничения за замърсяването на водите от промишлеността и големите селскостопански предприятия.

Конференция за бъдещето на Европа

В последвалата размяна на мнения беше припомнен приносът на наскоро приетата реформа на общата селскостопанска политика, и по-специално по отношение на екологосъобразната архитектура и подкрепата за късите вериги за доставки, безопасните и здравословни храни и хуманното отношение към животните. Беше подчертана и необходимостта от съсредоточаване върху „справедливия преход“ и от въвеждане на структурни мерки за преход - една от идеите, която получава най-голяма подкрепа в рамките на многоезичната цифрова платформа. Беше повдигнат въпросът за транспорта и необходимостта от промяна на навиците за използване на по-екологосъобразни видове транспорт.

3. Обсъждане на Третия междинен доклад на многоезичната цифрова платформа

По отношение на точката от дневния ред относно представянето на третия междинен доклад на многоезичната цифрова платформа членовете направиха следните коментари:

- необходимо е да се обърне повече внимание на справедливия преход; изпълнението следва да бъде придружено от оценка на въздействието и мерки за смекчаване на последиците с цел създаване на нови качествени работни места; за новите „зелени“ работни места ще бъдат необходими добри колективни трудови договори;
- значението на образованието (включително разширяването на компетентността на ЕС в това отношение) и на информацията и съсредоточаването върху реалния житейски опит за разработването на решения;
- необходимостта да се вслушаме в това, от което гражданите имат нужда да им бъде осигурено от законодателството на ЕС, за да им се помогне да променят поведението си, необходимостта да се обсъждат решения вместо проблеми.

Освен това, въз основа на проучване сред участниците, по време на обсъжданията бяха разгледани четири теми: **енергетика, транспорт, устойчиво и отговорно потребление и замърсяване**. Темата за селското стопанство беше отложена за следващата работна група поради времеви ограничения и ще бъде разгледана заедно с останалите теми.

Направени предложения, с изразени противоположни мнения по време на обсъждането относно:

1. Енергетиката:

- в рамките на енергийния преход от енергия от изкопаеми горива към възобновяеми енергийни източници следва да се вземе предвид ядрената енергия;
- потреблението на енергия следва да бъде намалено като първостепенен приоритет;
- извличане на максимална полза от потенциала на микропроизводството;
- изкопаемите горива следва вече да не се субсидират: природният газ и ядрената енергия да не са обозначени като екологосъобразни инвестиции в таксономията и в новия пакет в областта на природния газ да няма предвидено финансиране за газова инфраструктура;
- също така да се вземат предвид водородът, геотермалната енергия, биогоривата, необходимостта от ценови стимули, мобилизиране на рисков капитал;

Конференция за бъдещето на Европа

- да се извърши сравнение на предимствата и разходите по отношение на всички енергийни източници с цел да се определят най-ефективните от тях, за да се даде възможност на гражданите да вземат информирани решения.

2. Транспорта:

- адаптиране на круизните флотове; подобряване на железопътната мрежа; насърчаване на колоезденето; насърчаване на споделената мобилност;
- осигуряване на достъпна и безопасна мобилност на достъпни цени за всички — отчитане на различните и специфичните потребности от мобилност (селски райони, групи с ниски доходи, хора с увреждания, жени); споделяне;
- ограничаване на прекомерното потребление/свръхпотреблението на мобилност (по отношение на туризма).

3. Устойчивото и отговорно потребление:

- инвестиране в съоръжения за съхранение на енергия;
- електрическите и хибридните превозни средства да станат достъпни (ценовият сигнал продължава да бъде от ключово значение за гражданите);
- образование, информиране и повишаване на осведомеността (учене през целия живот);
- използване на по-екологосъобразни и лесни за рециклиране опаковки;
- да се възложи отговорност на производителите чрез регулиране на това, което може да се предлага на пазара, и да се избягва прехвърлянето на тяхната отговорност към потребителите/гражданите;
- подкрепа за инициативи и решения „от долу нагоре“, разработени от МСП;
- да се взема предвид целият жизнен цикъл на даден продукт и да се насърчава кръговата икономика, да се отдаде признание на местното/европейското производство, преместване на производството в ЕС;
- свързване на устойчивото производство с програмата „Произведено в Европа“; прилагане на екологосъобразни обществени поръчки, като се залага на местни източници.

4. Замърсяване:

- въздействията по време на жизнения цикъл на продуктите следва да бъдат взети предвид в изискванията за пускане на пазара на ЕС, което е и стимул за вносните продукти и тяхното въздействие;
- учебните програми следва да включват повишаване на осведомеността относно използването на пластмаси и материали, които не подлежат на рециклиране;
- реформиране на управлението на отпадъците с цел подобряване на рециклирането, включително чрез ценови сигнали (реални разходи);
- признаване на ключовата роля на горите за намаляване на нивата на CO₂; инвестиране в мащабно повторно залесяване с цел също така почистване на въздуха; гарантиране на прилагането на стандартите за замърсяване;

Конференция за бъдещето на Европа

- инвестиции в технологии за намаляване на замърсяването на подземните води и наблюдение на по-опасните химикали;
- търговците следва да гарантират, че вносните продукти отговарят на екологичните и трудовите стандарти на ЕС;
- използване на фискални стимули и субсидии за управление на предизвикващото замърсяване поведение (принцип „замърсителят плаща“), включително за отрасли, в които то не може да бъде напълно избегнато, например в селското и рибното стопанство;
- избягване на международното възлагане на дейности по управление и преработка на отпадъци на външни изпълнители.

Заключителни бележки на председателя

Председателят заяви, че точката „Селско стопанство“ ще бъде отложена за следващото заседание на работната група и ще бъде разгледана заедно с въпросите за биологичното разнообразие, ландшафта и строителството, субсидиите и данъчното облагане и промяната в поведението и образованието. Тя изрази надежда, че с помощта на новата структура на заседанията дебатът е станал по-динамичен и мненията на гражданите са придобили централно значение в рамките на разискванията.